Løsningsforklaringer til Aug20 Eksamen

Opgave 1

Svar A

 $Cu = [Ar]4s^{1}3d^{10} = 1s^{2}2s^{2}2p^{6}3s^{2}3p^{6}4s^{1}3d^{10}$

4s elektroner fjernes før 3d elektronerne, dermed fås at:

$$Cu^{2+} = 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^9$$

Herved ses at vi i alt har 6 elektroner i s-orbitalerne.

$$Ag = [Kr]5s^{1}4d^{10} = 1s^{2}2s^{2}2p^{6}3s^{2}3p^{6}4s^{2}3d^{10}4p^{6}5s^{1}4d^{10}$$

For et Ag atom er der dermed 9 elektroner i s-orbitalerne.

$$[I] = [Kr]5s^24d^{10}5p^5 = 1s^22s^22p^63s^23p^64s^23d^{10}4p^65s^24d^{10}5p^5$$

For I^- vil der komme en ekstra elektron, og denne vil placeres i 5p orbitalen:

$$[I^{-}] = [Kr]5s^{2}4d^{10}5p^{6}$$

Ved at sammenligne med Ag ses, at vi nu har en elektron ekstra i en 5s-orbitalen. Dermed må vi have 10 elektroner i s-orbitalerne.

Opgave 2

Svar A

$$E = h \cdot \frac{c}{\lambda} \Longleftrightarrow \lambda = \frac{h \cdot c}{E}$$

Slå Argons første ioniseringsenergi op i bogen (Tabel 8.2 s. 265):

$$E = 1521 \frac{kJ}{mol}$$

$$h = 6,63 \cdot 10^{-34} J \cdot s$$

$$c = 3 \cdot 10^8 \frac{m}{s}$$

$$N_A = 6,022 \cdot 10^{23} \, mol^{-1}$$

Bemærk at fordi vi har fået givet energien i kJ/mol, så skal vi dele energien med Avogadros tal, så vi får energien i kJ.

$$\lambda = \frac{h \cdot c}{\frac{E}{N_A}} = \frac{6.63 \cdot 10^{-34} J \cdot s \cdot 3 \cdot 10^8 \frac{m}{s}}{\frac{1521 \cdot 10^3 \frac{J}{mol}}{6.022 \cdot 10^{23} mol^{-1}}} = 7.87 \cdot 10^{-8} m$$

Svar A

Desto højere bindingsorden, desto kortere bindingslængde. Dermed vil den korteste bindingslængde være for ethyn (C₂H₂), som har en tripelbinding mellem to carbon-atomer.

Opgave 4

Svar A

En polær kovalent binding dannes, når der er en elektronegativitetsforskel mellem atomerne på 0,3-2. Dermed kan elektronegativitetsforskellene udregnes for at se om molekylerne er polære (anvend figur 9.5 s. 296). Derudover har den geometrisk struktur også betydning for polariteten af et molekyle. Et symmetrisk molekyle vil være upolært.

BH₃:
$$\chi(BH_3) = 2.1 - 2.0 = 0.1$$
 (upolært)

NH₃:
$$\chi(NH_3) = 3.0 - 2.1 = 0.9$$
 (polært)

NH₄⁺: Upolært fordi dets struktur er tetraeder, hvor alle fire hydrogen-atomer er symmetrisk bundet til nitrogen-atomet, hvilket "fjerner" polariteten af N-H bindingerne.

CH₂Cl₂: Struktur er tetraeder, som i dette tilfælde **ikke** er symmetrisk. Forskellen i elektronegativitet mellem carbon, hydrogen og chlor skaber et dipolmoment. Der vil derfor være en delvist positiv ladning ved hydrogen og en delvist negativ ladning på chlor. Elektronegativitetsforskellen mellem hydrogen og chlor indikerer også, at det er et polært stof:

$$\gamma(Cl) - \gamma(H) = 3.0 - 2.1 = 0.9$$

XeF₂: Struktur er lineær og symmetrisk. Symmetrien gør, at det er upolært til trods for en polær Xe-F binding.

Svar A

På ovenstående figur ses de funktionelle grupper, som er til stede i henholdsvis Aspirin og Vanillin. Dermed indeholder de to stoffer hverken en keton eller et amid.

Opgave 6

Svar A

Ioniske forbindelser: Dannes normalt mellem et metal og ikke-metal (positiv ladet ion og negativ ladet ion).

Kovalente forbindelser: Kovalente bindinger dannes mellem to atomer (ikke-metaller eller halv-metaller), som deles om elektronpar.

Molekylære forbindelse: Holdes sammen af intermolekylære kræfter f.eks. Van der Waals-kræfter.

Metalliske forbindelser: Bindinger dannes mellem metalatomer.

CuCl: Er en ionisk forbindelse, da vi har en positivt ladet metal-ion Cu^+ og en negativt ladet ikkemetal-ion Cl^- .

SiO₂: Kovalent forbindelse, da silicium og oxygen deles om elektronpar for at danne bindinger til hinanden.

Ar: Molekylær forbindelse. Argon er upolært, og de enkelte argon-atomer vil interagere med hinanden via dispersions kræfter (Van der Waals-kræfter).

Svar D

Anvend formlen for frysepunktssænkning: $\Delta T_f = i \cdot K_f \cdot m$

Slå K_f op i bogen for vand (tabel 13.2 s.453):

$$K_f = 1.86 \frac{^{\circ}\text{C}}{m}$$

Det stof med den største frysepunktssænkning vil have det laveste frysepunkt. Frysepunktssænkningen udregnes for hvert af de 6 stoffer:

0,2 m NaCl:

i = 2, da vi har 1 Na⁺ og 1 Cl⁻

$$\Delta T_f = i \cdot K_f \cdot m = 2 \cdot 1,86 \frac{\text{°C}}{m} \cdot 0,2m = 0,74 \text{°C}$$

0,15 m CaCl₂:

i = 3, da vi har 1 Ca²⁺ og 2 Cl⁻

$$\Delta T_f = i \cdot K_f \cdot m = 3 \cdot 1,86 \frac{^{\circ}\text{C}}{m} \cdot 0,15m = 0,84 ^{\circ}\text{C}$$

0,25 m CH₂(OH)CH₂(OH):

i = 1

$$\Delta T_f = i \cdot K_f \cdot m = 1 \cdot 1,86 \frac{^{\circ}\text{C}}{m} \cdot 0,25m = 0,47 ^{\circ}\text{C}$$

0,12 m FeCl₃

i = 4, da vi har 1 Fe³⁺ og 3 Cl⁻

$$\Delta T_f = i \cdot K_f \cdot m = 4 \cdot 1,86 \frac{^{\circ}C}{m} \cdot 0,12m = 0,89 ^{\circ}C$$

0,3 m urea:

$$i = 1$$

$$\Delta T_f = i \cdot K_f \cdot m = 1 \cdot 1,86 \frac{^{\circ}\text{C}}{m} \cdot 0,3m = 0,56 ^{\circ}\text{C}$$

Herved ses, at 0,12 m FeCl₃ har den største frysepunktssænkning og dermed må denne opløsning have det laveste frysepunkt.

Svar A

For en 1. ordens reaktion kan halveringstiden findes ved at bruge følgende formel:

$$t_{\frac{1}{2}} = \frac{\ln(2)}{k}$$

Dermed skal vi finde hastighedskonstanten ved 50°C, dette gøres ved at bruge følgende ligning:

$$\ln\left(\frac{k_1}{k_2}\right) = \frac{E_a}{R} \left(\frac{T_1 - T_2}{T_1 T_2}\right)$$

$$\ln\left(\frac{8 \cdot 10^{-4} s^{-1}}{k_2}\right) = \frac{85 \frac{kJ}{mol}}{8,314 \frac{J}{molK}} \left(\frac{303K - 323K}{303K \cdot 323K}\right) \text{ (løs for } k_2 \text{ i f.eks. Maple)}$$

$$k_2 = 6.46 \cdot 10^{-3} s^{-1}$$

Halveringstiden kan da udregnes til:

$$t_{\frac{1}{2}} = \frac{\ln(2)}{k_2} = \frac{\ln(2)}{6,46 \cdot 10^{-3} s^{-1}} = 107,2 s$$

Opgave 9

Svar A

Ligevægtskonstanten opskrives: $K_p = \frac{p(A_2)p(B_2)^3}{p(AB_3)^2}$

Partialtrykkene skal udregnes, og her anvender vi idealgasligningen med en antagelse om, at vi har et volumen på 1L:

$$p = \frac{n \cdot R \cdot \dot{T}}{V}$$

$$p(A_2) = \frac{0.11 \ mol \cdot 0.0821 \frac{L \cdot atm}{mol \cdot K} \cdot 573K}{1L} = 5.17 \ atm$$

$$p(B_2) = \frac{1.91 \ mol \cdot 0.0821 \frac{L \cdot atm}{mol \cdot K} \cdot 573K}{1L} = 89.85 \ atm$$

$$p(AB_3) = \frac{0.25 \ mol \cdot 0.0821 \frac{L \cdot atm}{mol \cdot K} \cdot 573K}{1L} = 11.76 \ atm$$

Partialtrykkene indsættes i udtrykket for ligevægtskonstanten:
$$K_p = \frac{p(A_2)p(B_2)^3}{p(AB_3)^2} = \frac{5,17 \cdot 89,85^3}{11,76^2} = 27116$$

Svar C

Afstem reaktionsligningen:

$$2NaCl(aq) + 2H_2O(l) \rightarrow 2NaOH(aq) + Cl_2(g) + H_2(g)$$

Udregn stofmængden af NaCl der anvendes:

$$M(NaCl) = 58,44 \frac{g}{mol}$$
 $n(NaCl) = \frac{m(NaCl)}{M(NaCl)} = \frac{1 \cdot 10^{3} g}{58,44 \frac{g}{mol}} = 17,11 \ mol$

Ud fra reaktionsligningen ses at NaCl og Cl₂ reagerer i forholdet 2:1. Stofmængden af Cl₂ er da:

$$n(Cl_2) = \frac{1}{2} \cdot 17,11 \ mol = 8,56 \ mol$$

Voluminet af Cl₂ (g) kan regnes ud fra idealgasligningen:

$$V = \frac{n \cdot R \cdot T}{p} = \frac{8,56 \ mol \cdot 0,0821 \frac{L \cdot atm}{mol \cdot K} \cdot 298K}{1 \ atm} = 209L$$

Opgave 11

Svar D

$$(3.5) + 2(103_{-}(45) \rightarrow 34750_{3}(47) + 2(1_{-}(45))$$

$$(4.5) + (103_{-}(45) \rightarrow 4750_{3}(47) + (1_{-}(45))$$

$$(4.5) + 2(103_{-}(45) \rightarrow 34750_{3}(47) + 2(1_{-}(45))$$

Først bestemmes oxidationstrinnene for vanadium og chlor. Her ses at vanadium oxideres (oxidationtrin stiger fra 0 til +5), mens chlor reduceres (oxidationstrin falder fra +5 til -1). Herved skal koefficienten foran vanadium være 6 (bemærk at vi på højre side allerede har to vanadiumatomer, og dermed skal koefficienten foran være 3) og koefficienten foran chlor være 5. Summen af koefficienterne er dermed: $6+5+3+5=\underline{19}$

Den fuldstændig afstemte reaktion ses neden for:

$$6V(s) + 5ClO_3^-(aq) + 90H^-(aq) \rightarrow 3HV_2O_7^{3-}(aq) + 5Cl^-(aq) + 3H_2O(l)$$

Svar B

Beregn stofmængden af luft ved at anvende idealgasligningen:
$$n = \frac{p \cdot V}{R \cdot T} = \frac{2atm \cdot 2L}{0.0821 \frac{L \cdot atm}{mol \cdot K} \cdot 298K} = 0,163 \ mol$$

$$M(N_2) = 28 \frac{g}{mol}$$

$$m(N_2) = 0,163 \ mol \cdot 28 \frac{g}{mol} = 4,56 \ g$$

Opgave 13

Svar D

Anvend Appendix 2 i lærebogen.

$$\Delta G^{\circ}_{rxn} = \sum_{l} n \Delta G^{\circ}_{f}(produkter) - \sum_{l} m \Delta G^{\circ}_{f}(reaktanter)$$

$$\Delta G^{\circ}_{rxn} = 4 \cdot G^{\circ}_{f}(CO_{2}(g)) + 6 \cdot G^{\circ}_{f}(H_{2}O(l)) - (2 \cdot G^{\circ}_{f}(C_{2}H_{6}(g)) + 7 \cdot G^{\circ}_{f}(O_{2}(g)))$$

$$\Delta G^{\circ}_{rxn} = (4 \cdot (-394,4) + 6 \cdot (-237,2) - (2 \cdot (-32,89) + 7 \cdot 0)) \frac{kJ}{mol} = -2935 \frac{kJ}{mol}$$

Opgave 14

Svar A

Anvend formel for varmekapacitet:

$$q = m \cdot s \cdot \Delta T = C \cdot \Delta T$$

Ved konstant tryk gælder at:

$$\Delta H = q$$

Det vil sige:

$$\Delta H = m \cdot s \cdot \Delta T$$

Vands specifikke varmekapacitet er givet ved (Tabel 6.2 s 193):

$$s = 4,184 \frac{J}{g^{\circ}C}$$
$$m = 1000 g$$

Temperaturændringen kan da udregnes til:

$$\Delta T = \frac{\Delta H}{m \cdot s} = \frac{-132,5 \frac{kJ}{mol} \cdot 1mol}{1000 g \cdot 4,184 \frac{J}{g^{\circ}C}} = -32^{\circ}C$$

Temperaturen ændres dermed med 32°C.

Svar A

Udregn pOH:

$$pOH = 14 - pH = 14 - 1,5 = 12,5$$

$$[OH^{-}] = 10^{-pOH} = 10^{-12,5} = 3 \cdot 10^{-13}M$$

Opgave 16

Svar A

	HCN	+	H ₂ O	$\rightarrow$	CN-	+	H_3O^+
Før ligevægt	0,5 M						
Ligevægt	0,5 M-x				X		X

Opskriv ligevægtskonstanten:

$$K_a = \frac{[CN^-][H_3O]^+}{[HCN]}$$

$$K_a = 10^{-pK_a} = 10^{-9.3} = 5.01 \cdot 10^{-10}$$

Ud fra ovenstående tabel kan vi indsætte følgende i ligevægtsudtrykket for Ka:

$$K_a = \frac{[CN^-][H_3O]^+}{[HCN]} = \frac{x \cdot x}{(0.5 - x)}$$

Dermed kan vi løse følgende ligning for at finde x:

$$K_a = \frac{x^2}{(0.5 - x)} \Leftrightarrow 5.01 \cdot 10^{-10} = \frac{x^2}{(0.5 - x)} \Longrightarrow x = 1.58 \cdot 10^{-5} M$$

Det vil sige at $[H_3O^+] = 1.58 \cdot 10^{-5}M$

pH kan nu udregnes for opløsningen:

$$pH = -\log([H_3O^+]) = -\log(1.58 \cdot 10^{-5}) = 4.8$$

Obs: Når I regner i Maple så husk at skriv log10

Svar E

Til at løse opgaven anvend tabel 19.1 s. 673.

Ved anoden forløber oxidation og ved katoden forløber reduktion. Vi skal finde et metal, som er stærkt nok til at kunne oxidere Pb, dvs. have et højere reduktionspotentiale end Pb. Hg er det eneste metal ud af de fem, som har et større reduktionspotentiale end Pb, og må derfor være den rigtige svarmulighed.

Opgave 18

Svar A

Til besvarelse af opgaven anvendes Tabel 19.1 s. 673

Først opskrives halvcellereaktionerne:

Katode (reduktion): $2Fe^{3+}(aq) + 2e^{-} \rightarrow 2Fe^{2+}$ ($E^{\circ} = +0.77V$)

Anode (oxidation): $Sn(s) \rightarrow Sn^{2+} + 2e^{-}$ ($E^{\circ} = -0.14V$)

$$E^{\circ}_{celle} = E^{\circ}_{katode} - E^{\circ}_{anode} = 0.77V - (-0.14V) = 0.91V$$

K kan udregnes ud fra følgende ligning:

$$E^{\circ}_{celle} = \frac{0.0257V}{n} \cdot \ln(K)$$

n = 2, da der sker en overførsel af 2 elektroner i reaktionen (se halvcellereaktioner).

$${E^{\circ}}_{celle} = \frac{0.0257V}{n} \cdot \ln{(K)} \Leftrightarrow 0.91V = \frac{0.0257V}{2} \cdot \ln{(K)} \Rightarrow solve$$

$$K=5.7\cdot 10^{30}$$

Svar E

$$2Al^{3+}(aq) + 3Mg(s) \rightarrow 2Al(s) + 3Mg^{2+}(aq)$$

Udsagn A: rigtigt

Hvis $^{\circ}E_{celle} > 0$ så er reaktionen spontan.

Halvcellereaktionerne opskrives:

Katode (reduktion): $2Al^{3+}(aq) + 6e^{-} \rightarrow 2Al(s)$ ($E^{\circ} = -1.66V$)

Anode (oxidation): $3Mg(s) \to 3Mg^{2+}(aq) + 6e^{-}(E^{\circ} = -2.37V)$

 $E^{\circ}_{celle} = E^{\circ}_{katode} - E^{\circ}_{anode} = -1,66V - (-2,37V) = 0,71V$ $E^{\circ}_{celle} > 0$ og dermed er reaktionen spontan.

Udsagn B: rigtigt

Anvend formel $\Delta G^{\circ} = -nFE^{\circ}_{celle}$ Af ovenstående halvcellereaktioner ses at n = 6.

$$\Delta G^{\circ} = -6 \cdot 96500 \frac{C}{mol} \cdot 0.71V = -411 \frac{kJ}{mol}$$

Udsagn C: rigtigt

Cellespændingen afhænger ikke af reaktionskoefficienterne.

Udsagn D: rigtigt

Ved at betragte ligningen neden for ses, at cellespændingen afhænger af koncentration:

$$E_{celle} = E^{\circ}_{celle} - \frac{0.0257V}{n} \ln Q$$

$$Q = \frac{[Mg^{2+}]^3}{[Al^{3+}]^2}$$

Når Q øges, så falder E_{celle} . Ved at fordoble koncentrationen af Al³⁺ ses, at Q mindskes og dermed må E_{celle} øges.

Udsagn E: forkert

Ved ligevægt er Q = K

K kan udregnes ud fra følgende ligning:

$$\Delta G^{\circ} = -R \cdot T \cdot ln(K)$$

$$-411\frac{kJ}{mol} = -8,314 \frac{J}{mol \cdot K} \cdot 298K \cdot \ln(K) => \text{løs ligning}$$

 $K = 1.1 \cdot 10^{72}$ og dermed ikke lig med 1.

Svar C

I komplekset $[CoCl_4]^{2-}$ har cobalt oxidationstrin +2, og dermed har vi 7 d-elektroner, da cobalt står i gruppe 9 i det periodiske system.

Antal d-elektroner: Gruppenummer – oxidationstrin = 9 - 2 = 7Co(II) = d^7

 $[CoCl_4]^{2-}$ er et høj-spin kompleks, og ud fra dets energidiagram (tetraeder) ses, at der er 3 uparrede elektroner.

